

جوانان رمز اصلی بیانیه گام دوم انقلاب

در گفت‌وگو با ۸ استاد دانشگاه ابعاد بیانیه گام دوم انقلاب را که

مقام معظم رهبری به مناسبت چهلمین سالگرد انقلاب اسلامی صادر کردند؛ بررسی کردیم

صفحه ۴ و ۵ را بخوانید

محمد مهدی طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی، رمز بیانیه گام دوم، تبدیل انقلاب به نظام انقلابی

محمد مهدی زاهدی، عضو کمیسیون آموزش مجلس، توان لازم برای مرجعیت علمی داریم

عبدالرضا غفاری، معاون فرهنگی وزارت علوم، پیشرفت علمی در چله دوم شدت بیشتری دارد

عبدالحسین خسروپناه، معاون علوم انسانی و هنر دانشگاه آزاد، جوانان مخاطب اصلی بیانیه گام دوم هستند

سید احمد معتمدی، رئیس دانشگاه صنعتی امیر کبیر، بیانیه گام دوم راهکاری برای آینده ایران

محمود فتوحی، رئیس دانشگاه صنعتی شریف، دانشگاه‌ها نقش مهمی در بیانیه گام دوم دارند

تقی احمدی، رئیس دانشگاه تربیت مدرس، برای ثبات قدرت کشور باید شتاب علمی را حفظ کنیم

عزیزالله حبیبی، رئیس دانشگاه خوارزمی، نیروی انسانی جوان مرکز ثقل حل مشکلات کشور

به مناسبت روز مهندس، برای مهندسان شهیدی که به همه اعداد و ارقام لبخندی زدند و رفتند

مهندسان روزت مبارک

خبر

دکتر طهرانچی در برنامه «نمودار»:

جامعه بار رشته‌های آموزش عالی قهر کرده است

فرهنگیان محمد مهدی طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در برنامه «نمودار» که شب گذشته از شبکه چهارم سیما پخش شد، با اشاره به مقایسه پیشرفت کشور در حوزه دانشگاه پس از انقلاب اسلامی گفت: «لازم است در این بررسی به مقایسه کمی، کیفی و حتی ماهیتی بپردازیم و در مقایسه کمی اتفاقی که افتاده این است که کشور ایران در آن مقطع ۳۵ میلیون جمعیت با ۱۷۰ هزار دانشجو داشت، اما جمعیت کشور در این ۴۰ سال حدود ۲/۲ برابر و جمعیت دانشجویی کشور بیش از ۲۰ برابر شده است.» او با بیان اینکه ایران براساس آمارهای بین المللی جزء ۱۰ کشوری است که رشد جمعیت آموزش عالی سرزمینی را تجربه کرده است، افزود: «در مقایسه کیفی نیز باید بگویم عمده دانشگاه‌های ما قبل از انقلاب در عرصه کارشناسی فعال بودند و اساساً تولید علم در آنها مفهومی نداشت و از طرف دیگر هم به کار بردن علوم در صنعت و کاربردی کردن آن برای اقتدار کشور از سوی دانشگاه‌ها دنبال نمی‌شد.» رئیس دانشگاه آزاد اسلامی افزود: «دنیا تمام تجهیزات فناوری را بعد از انقلاب اسلامی به‌خصوص بعد از دوران دفاع مقدس از ایران دریغ کرد و همین مساله باعث شد کشور وارد عرصه جدید تحصیلات تکمیلی شود و خوشبختانه با یک جهش توانستیم به جایگاه شانزدهم در برون‌دادهای علمی برسیم و امروز تولید محصولات در عرصه‌های علمی باعث اقتدار کشور شده است.» طهرانچی با بیان اینکه اولین موسسه آموزش عالی ما دارالفنون است که البته بعد از اتفاقات مربوط به ایجاد آن، نظام آموزش عالی کشور به شکل فرانسوی درمی‌آید، تصریح کرد: «دلیل این مساله آن بود که در آن برهه افراد برای ادامه تحصیل به فرانسه اعزام می‌شدند و همین افراد بعد از بازگشت به کشور نظام آموزشی فرانسه را در کشور پایه‌گذاری می‌کنند.» او در توضیح بیشتر این مساله افزود: «دانشگاه تهران با این نگاه ایجاد می‌شود که تهران شهر تمدن بوده و دانشگاه در آن کم است، البته بعد از کودتای ۲۸ مرداد نظام آموزشی کشور وارد یک مرحله بنام نظام آمریکایی می‌شود، تا جایی که دکتر شیخ الاسلام در کتاب خود این‌طور عنوان می‌کند که برای ایجاد سومین دانشگاه مجبور می‌شود پنج تن از مستشاران آمریکایی دو جلسه برگزار کنند تا آنها اجازه یا عدم اجازه تأسیس دانشگاه در ایران را صادر کنند.» رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در پاسخ به سوال مجری درباره فراگیر شدن تب مدرک گرایی در کشور گفت: «این نقد به ناکارآمدی وزارت علوم برمی‌گردد، البته باید بگویم ما تحولات لازم، متناسب با سطح اشتغال فارغ التحصیلان نداشته‌ایم و در حقیقت پیگیری مهارت‌ورزی از سوی وزارت علوم کم‌رنگ است، در حالی که ما باید سه دانش یعنی دانش تخصصی، دانش مهارتی و دانش اجتماعی را به دانشجویان منتقل کنیم، اما در این زمینه تنها دانش تخصصی را سر کلاس‌ها آموزش داده و دانش اجتماعی را نیز خود دانشجو از فضای دانشگاه به دست می‌آورد و عملاً دانش مهارتی به رفا آموزش کرده‌ایم.» طهرانچی با بیان اینکه امروز با مساله قهر جامعه با رشته‌های آموزش عالی روبه‌رو هستیم، ادامه داد: «زمانی که در کشور ۱۴۰ هزار صندلی تجربی داریم ولی تنها ۶۰۰ هزار نفر شرکت می‌کنند یا ۵۰۰ هزار صندلی علوم ریاضی و علوم انسانی وجود دارد که تنها ۲۴۰ هزار نفر شرکت می‌کنند، این مساله نشان دهنده قهر جامعه با رشته‌های دانشگاهی است. به عبارت دیگر، جامعه با این کار به ما می‌گوید حاضر است برای تحصیل هزینه کند، اما دانشگاه نیز باید برای اشتغال فارغ التحصیلان خود فکری کند و زمانی که این مساله محقق نمی‌شود، جامعه نیز با رشته‌های دانشگاهی قهر می‌کند؛ با این حال معتقدم روندی که در کشور در دهه آینده وجود دارد این است که علم برای علم را کنار بگذاریم و به‌سراغ علم برای جامعه و پیشرفت حرکت کنیم.»

او در بخش پایانی برنامه به مساله بودجه دانشگاه‌ها پرداخت و تصریح کرد: «فضای اقتصادی امسال به گونه‌ای بود که بعد از گران شدن ارز و تورم، دستمزدها نیز دچار تغییراتی شد. به همین دلیل در سال آینده بخشی از بودجه کشور به سمت حقوق و دستمزد می‌رود، با این حال امیدوارم در پژوهش هم بودجه جدی را شاهد باشیم؛ چرا که اگر در عمل نتوانیم برای پژوهش آن‌طور که باید هزینه کنیم به‌خصوص در شرایطی که کشور با تحریم روبه‌رو است، قطعاً خسارت‌های آن بیش از حد خواهد بود.»

شما به عنوان یک استاد دانشگاه دلیل این مساله را چه می‌دانید؟ آیا مقصر دانشگاه‌های مانیتسند؟

این مساله بسیار مهمی است، از معماری شروع می‌کنم؛ من ورودی سال ۷۲ واحد تبریز هستم، در آن سال کنکور معماری دو مرحله داشت، یک مرحله عمومی و مرحله دوم کنکور اختصاصی، یعنی کسی که می‌خواست وارد دانشگاه در رشته معماری شود باید تاریخ معماری ایران و جهان و دروس مقدماتی معماری را می‌دانست و بعد دیدیم که این نوع کنکور حذف شد. در آن زمان کنکور به‌صورت ارشد پیوسته بود و بعد از آن نیز این کنکور را حذف کردند و به دوره کارشناسی و کاردانی تقسیم شد. این مساله در حالی بود که این مدل کنکور (کارشناسی ارشد پیوسته) دلایل خود را داشت، چون معماری یک رشته مهارتی است که حضور دانشجو در محیط دانشگاه و کارگاه‌اندوخته بیشتری را برای او دربر دارد و به آشنایی او با مفاهیم معماری کمک می‌کند. نزدیک ۴۰ سال است که دروس معماری تغییر نکرده و تازه به این فکر هستند که صرف‌فصل‌های این رشته را تغییر دهند، پیام این عدم تغییر این است که ما هیچ پیشرفتی در به‌روزرسانی مفاهیم معماری نکرده‌ایم، این در حالی است که معماری در دنیا هر سال تغییر می‌کند و این یک نوع آسیب به حساب می‌آید. نکته دیگر در وضعیت الان رشته معماری، رقابت دانشگاه‌ها برای جذب دانشجو تحت هر عنوان است که بدون در نظر گرفتن توانایی‌ها جذب دانشجو در همه دانشگاه‌های کشور ادامه دارد که خود این مساله در رشته‌های پرتعدادی چون معماری مشکلاتی را به وجود می‌آورد. بنابراین سیستم آموزش عالی ایران دارای خلأهایی است که باید برطرف شود. من فرزند ی ندارم اما می‌بینم شیوه‌های آموزشی مدارس در ۲۰ سال گذشته تغییرات مختلفی داشته است. خب این تغییرات چقدر آموزش عالی کشور اعمال شده است؟

یعنی کسی نیست که یک نظام آموزشی را برای دانشگاه‌ها بنویسد؟ اگر نداریم یعنی نمی‌شود از کشورهایی که پیشرو در این عرصه هستند کمک گرفت؟ آیا ما کاری کرده‌ایم که قبل از حضور دانشجو در دانشگاه بدانند که قرار است چه در دانشگاه بخواند؟ الان مشاوره‌ها معیار ادامه تحصیل در دانشگاه را پول‌سازی و نه علاقه عنوان می‌کنند، موضوعی که بسیار قابل تاسف است. بنابراین، این موارد موضوعات مهم در نقد این سیستم آموزشی است و بالطبع نمی‌توان آینده روشنی برای رشته معماری متصور بود.

نقش اساتید در حل این مشکل چیست؟

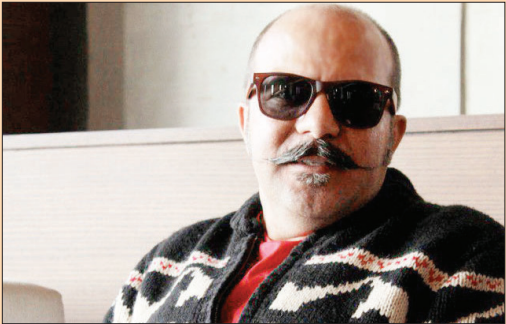
اساتید که قطعاً نقش مهمی دارند، در حال حاضر تعداد دانشجویان به دلیل هرم جمعیتی کشور کم شده است، ولی در یک دوره آنقدر دانشجویان شده بود که به دلیل تعداد اساتید، کیفیت آموزشی در درجه بعدی قرار می‌گرفت، البته الان با کاهش دانشجویی توان انتظارات بالایی را از اساتید داشت.

علم روز خودتان را چگونه به دست می‌آورید و آیا این علم را در اختیار دانشجویان قرار می‌دهید؟

البته دانشجویان باید پاسخ‌بخش دوم سوال شما را بدهند، اما تلاش کرده‌ام آنچه را اندوخته‌ام راحت‌تر در اختیار دانشجویانم قرار دهم. خودم را هنوز دانشجویی می‌دانم و حتی مقیاس پروژه هم برابریم مهم نیست و پروژه‌های بعضاً کوچک را نیز انجام می‌دهم. از سوی دیگر مطالعه و جست‌وجو در علم روز دنیا را مدنظر دارم و سعی می‌کنم به‌روز باشم. اگر ما به‌روز نباشیم قطعاً از علم روز دنیا در حوزه معماری عقب می‌افتیم.

گپ‌وگفتی با معمار برتر خاورمیانه که استاد دانشگاه آزاد اسلامی است

اندوخته‌هایم را به راحتی در اختیار دانشجویان قرار می‌دهم

خود را به نام جایزه معمار خاورمیانه برگزار کرده که این جایزه شامل بخش‌های مختلفی است، مثلاً ساختمان مسکونی سال، ساختمان عمومی، فرهنگی و... سال.

یکی از مهم‌ترین بخش‌های مهم این مراسم، بخش معمار برتر سال است که هر سال یک نفر را براساس رزومه انتخاب می‌کنند. نکته مهم در این انتخاب، ملیت معمار است که گرچه در خاورمیانه این مراسم برگزار می‌شود اما ملیت آن مدنظر نیست، بلکه آن پروژه‌ای که در ایران یا خاورمیانه بوده معیار سنجش قرار می‌گیرد. مصداق این مساله هم برگزیدگانی از آلمان، انگلیس، ایتالیا و ژاپن هستند که در سال‌های گذشته انتخاب شدند. من موفق شدم در سال ۲۰۱۳ برای اولین بار به عنوان بهترین معمار خاورمیانه انتخاب شوم. در سال ۲۰۱۵ که در روزنامه آن موقع «فرهنگیان» هم پوشش داده شد، پروژه من به عنوان بهترین پروژه عمومی آن سال انتخاب شد. در سال ۲۰۱۷ پروژه‌ای در جاپار داشتیم که این پروژه هم به عنوان بهترین ایده سال انتخاب شد. البته بعد از سال ۲۰۱۳ که انتخاب شدم وارد رتبه‌بندی‌ای شدیم که ۵۰ معمار برتر را هر سال انتخاب می‌کنند که بنده در ۶ سال گذشته همواره در جمع معماران برتر خاورمیانه بوده‌ام. نکته جالب در این لیست، حضور پنج ایرانی است که این یک افتخار برای ایران است.

پروژه‌های شما چه بوده است؟

این موسسه رزومه‌های ما را بررسی می‌کند و معیارهای فرهنگی، بسترهای بومی، محلی، اجتماعی، تاریخی و هویتی برای آنها بسیار مهم است. این دیدگاه در معماری دنیا بسیار دیده می‌شود و ما از جمله افرادی هستیم که با این معیارها فعالیت می‌کنیم و آنها را مدنظر قرار می‌دهیم.

این حرف به این معنی است که پروژه‌ای که در تهران اجرایی می‌شود با پروژه‌ای که در جاپار در حال ساخت است، باید متفاوت باشد. موضوعی که الان در ایران جای آن خالی است و ما می‌بینیم در شهرهای ما ساختمان‌هایی که ساخته می‌شود همه شبیه هم هستند که این مساله بدون در نظر گرفتن فرهنگ و عقیه تاریخی و هویتی است. یا حتی نوع مصالح استفاده شده نیز باید برای یک پروژه مهم باشد. در قدیم، مصالحی که در شمال ایران استفاده می‌شد با آنچه در جنوب به کار می‌رفت متفاوت بود اما الان اتفاق دیگری رخ داده است.

گفت‌وگو

اوایل ماه گذشته بود که رسانه‌ها از برگزیده شدن یک استاد دانشگاه آزاد اسلامی در حوزه معماری در سطح خاورمیانه خبر دادند؛ ما جزا از این قرار است که معتبرترین نشریات بین‌المللی معماری خاورمیانه در شماره سال جدید خود اقدام به معرفی فهرستی از اثرگذارترین معماران منطقه کردند که در آن نام عضو هیات علمی گروه معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار نیز به چشم می‌خورد. مجله آرشی‌تک (Architect) و سایت دیزاین‌منا (Designmna) (زیرمجموعه نشریه‌ای که ۷۵ مجله در زیرمجموعه خود دارد از معتبرترین نشریات بین‌المللی معماری منطقه است که هر سال پس از برگزاری جایزه معمار خاورمیانه، در اولین شماره سال جدید خود اقدام به معرفی فهرستی از اثرگذارترین معماران منطقه می‌کند که در فهرست سال ۲۰۱۸ این مجله نام پنج معمار ایرانی به چشم می‌خورد. به همین بهانه به سراغ این استاد دانشگاه رفتیم. او می‌گوید معماران ایرانی حاضر در این لیست همگی به خاطر احترام به فرهنگ و تاریخ بومی خود، معماری زمینه‌گرا و تلاش برای احیای ریشه‌های معماری ایرانی انتخاب و برگزیده شده‌اند و در «جایزه معمار خاورمیانه»، امسال نیز به همراه چند معمار ایرانی دیگر جزء منتخبان این جشنواره بین‌المللی هستند. او در ادامه از پیشینه خود می‌گوید و اظهار دارد برای پنجمین سال متوالی از سال ۲۰۱۴ و پس از کسب عنوان «معمار سال خاورمیانه ۲۰۱۳»، در لیست ۵۰ معمار برتر خاورمیانه قرار گرفته است. گفت‌وگوی ما را در باره این لیست با کورش حاجی‌زاده، عضو هیات علمی گروه معماری دانشگاه آزاد اسلامی می‌خوانید.

|||

در ابتدا در باره جایزه‌ای که دریافت کرده‌اید، بگویید.

در ابتدای صحبت‌هایم نکته‌ای را بگویم؛ خیلی متأسفم در ایران به این مسائل اهمیت زیادی نمی‌دهند، مثلاً اگر من در یک رشته ورزشی معمولی صاحب مقام دهمی هم شده بودم باز هم بیشتر رسانه‌ها به آن اهمیت می‌دادند ولی چنین اتفاقی همچون امثال من که نام ایران را یکد می‌کشیم، می‌افتد. انگار نه انگار اتفاقی افتاده است.

اما در باره خبری که منتشر شده است؛ این نشریه که ۷۵ نشریه زیرمجموعه آن است، مراسمی را هر سال برگزار می‌کند که امسال نیز دوازدهمین سال